

احتمالا برایتان پیش آمده است که به یک جزوه کامل و جامع و درعین حال خلاصه شده برای شب امتحان احتیاج داشته باشید؛ در این مقاله برایتان جزوه فارسی نهم را آورده ایم که هر زمان تا نیاز به یک منبع جامع و جمع و جور داشتید، آن را بخوانید.

پس اگر به دنبال یک منبع کامل و جامع برای یادگیری کل مطالب فارسی نهم هستید، جزوه فارسی نهم برای شماست!

نکاتی که باید قبل از خواندن جزوه فارسی نهم توجه کنید

یکسری از مطالب موجود در این مقاله از [فارسی هفتم](#) و [فارسی هشتم](#) آورده شده اند؛ دلیل این کار هم الزامی بودن دانستن یکسری مطالب پایه ای در فارسی است.

البته این به این معنی نیست که فقط به خواندن جزوه فارسی نهم بسنده کنید، بسیاری از مطالب نیز به دلیل حجم بالا در این مقاله آورده نشده اند. لذا بهتر است تا [جزوه فارسی هفتم](#) و [جزوه فارسی هشتم](#) را نیز مطالعه کنید.

این جزوه، منبعی کامل برای امتحانات نهایی است؛ اما ممکن است برخی مطالب، توسط معلمان تدریس نشده باشد پس می توانید برای امتحانات داخلی مدرسه تان، آن ها را مطالعه نکنید؛

نحوه شمارش جمله - آموزش ۳ مرحله شناسایی و شمارش جمله

مراحل زیر، فرمول شناسایی جمله است:

- شناسایی فعل های موجود
- شناسایی افعال محذوف
- شمارش و شناسایی شبه جمله ها
- شناسایی اصوات

شناسایی فعل های موجود

در اولین مرحله از نحوه شمارش جمله، ابتدا فعل های موجود در بیت یا جمله را مشخص میکنیم.

شناسایی افعال محذوف

گاهی ممکن است فعل خود را پنهان کرده باشد که در این حالت به آن **فعل محذوف** می گوییم.

شمارش و شناسایی شبه جمله ها

شبه جمله ها به دو دسته تقسیم می شوند:

ندا

کلماتی که به واسطه آن، اسم یا همان منادا را صدا می زنیم و یا عواطف و روحیات خود را بیان می کنیم.

منادا

همان اسمی است که به واسطه ندا، آن را صدا می زنیم.

پیدا کردن اصوات

اصوات هم به دو دسته تقسیم می شود:

صوت:

آخ و آه و...

غیر صوت

ساکت «به معنی ساکت باشید»

اگر به مثال بیشتری نسبت به جزوه فارسی نهم نیاز دارید، حتما مقاله [شمارش جمله](#) را بخوانید.

سجع چیست؟

وقتی در پایان جملات متنی، کلماتی را بیاوریم که وزنشان، یا حرف آخرشان و یا هر دو، به آن سجع می گوئیم.

نثر مسجع چیست؟

وقتی در جملاتی آرایه سجع را می آوریم به آن جمله، نثر مسجع یا نثر آهنگین می گوئیم.

سجع چند نوع دارد؟

سجع سه نوع دارد:

- سجع متوازی
- سجع مطرف
- سجع متوازن

سجع متوازی چیست؟

سجع متوازی به نوعی از آرایه سجع گفته می شود که کلمات سجع، هم در حرف پایانی و هم در وزن، یکسان باشند.

سجع مطرف چیست؟

به سجعی سجع مطرف می گوئیم که کلمات سجع فقط در حرف یا حروف پایانی با هم یکسان باشند.

سجع متوازن چیست؟

به سجعی گفته می شود که کلمات سجع فقط در وزن، اشتراک داشته باشند.

فرق سجع با جناس چیست؟

زمانی که دو کلمه در آخر یک جمله بیایند به آن سجع می گوئیم اما جناس می تواند در هر کجا باشد.

بحث سجع نیاز به تمرینات فراوانی دارد و برای یادگیری کامل آن به جزوه فارسی نهم بسنده نکنید؛ پیشنهاد ما این است که مقاله [سجع](#) را بخوانید.

انواع پرسش

سه نوع پرسش وجود دارد:

- پرسش معمولی
- پرسش تأکیدی
- پرسش انکاری

پرسش معمولی

در پرسش معمولی، یقیناً به دنبال جواب هستیم و پاسخ فرد مقابل برایمان مهم است.

این نوع پرسش به دو صورت انجام می شود:

پرسش مستقیم:

این نوع از پرسش، با واژه های پرسشی می آید.

در واقع از کلماتی مانند «یا، چرا، چه طور، چه جور، کجا و...» استفاده می شود و نیازمند جوابی کامل و جامع هستیم. ما با بله یا خیر به پاسخ نمی رسیم بلکه به دنبال پاسخ بلند و کامل هستیم.

پرسش غیر مستقیم:

افراد در نوع دوم، به گونه ای سوال می پرسند که پاسخ، اکثراً «بله» یا «خیر» است.

پرسش انکاری

در این نوع از پرسش، در ظاهر می خواهیم به جواب برسم اما در باطن سوالمان جواب را داریم و فقط می خواهیم صحت جواب را در پرسش بیان کنیم؛

در واقع صورت این نوع از سوالات به گونه ای است که گزینه ای جز پاسخ های دیگر وجود دارد اما در باطن و معنی سوال ما جواب را می دانیم و با پرسش انکاری، آن را انکار می کنیم.

پرسش تأکیدی

در پرسش تأکیدی، از ادات پرسش استفاده می کنیم اما هدفمان تأکید است. صورت سوالمان منفی است اما جوابی که می دهیم مثبت است. این نوع پرسش از لحاظ ساختاری که دارد، برعکس پرسش انکاری است. اگر به توضیحات و مثال های بیشتری در مورد انواع پرسش نیاز دارید، مقاله [پرسش و انواع آن](#) را بخوانید.

گروه اسمی

قبل از این که انواع گروه اسمی را بررسی کنیم، بهتر است نوع و نقش کلمه را به طور جامع بدانید، **نگران نباشید!** ما به فکر شما هستیم و برایتان مقاله [نوع و نقش کلمه در ادبیات فارسی](#) را به طور جامع نوشتیم که بهتر است قبل از خواندن این مبحث، به سراغ مقاله گفته شده بروید.

باید بگوییم گروهی که در «انواع گروه اسمی» می گوئیم، تفاوت عمده ای با تعریف کلمه «گروه» دارد که در ادامه به آن می پردازیم؛

گروه در زبان فارسی

به هر اسم که در جمله وجود دارد - به تنهایی یا بیشتر - یک گروه می نامیم.

دقیقاً تفاوت واژه «گروه» در معنای عمومی آن و دستور زبان فارسی، همینجا معلوم می شود چون در معنی کلی «گروه»، به دو یا چند چیز، یک گروه می گوئیم، اما در دستور زبان فارسی، به هر واژه به صورت تکی یا چند واژه، یک گروه می گوئیم.

اگر وبسایت ما را دنبال کرده باشید، متوجه می شوید که اکثر عناصر موجود در دستور زبان فارسی، خود دارای انواعی می باشند و «گروه» نیز از این قاعده مستثنی نیست و گروه نیز انواعی دارد؛

انواع گروه در زبان فارسی:

- گروه اسمی
- گروه فعلی
- گروه قیدی

انواع گروه اسمی:

مبحث گروه اسمی را هم در جزوه فارسی هشتم و هم در جزوه فارسی نهم که همین مقاله است، آورده ایم؛ به طور کلی این موضوع در پایه هشتم تدریس شده است اما چون بعضی از دانش آموزان در این مبحث مشکل دارند، در اینجا هم آن را آورده ایم که پیشنهاد ما این است که باز هم این مبحث را بخوانید.

مقاله کامل و با مثال آن را در [گروه اسمی](#) ببینید.

به طور کلی، گروه اسمی به سه بخش تقسیم می شود؛

- هسته
- وابسته یا وابسته های پیشین
- وابسته یا وابسته های پسین

هسته

هسته مهم ترین بخش گروه اسمی است و حتما در گروه اسمی وجود دارد؛ به بیانی دیگر، وجود هسته در هر گروه اسمی الزامی است

نحوه شناسایی هسته در گروه اسمی:

اگر گروه اسمی دارای یک کلمه باشد، آن کلمه به تنهایی **هسته** شناسایی می شود.

در مرحله بعدی اگر گروه اسمی شناسایی شده، دارای چند کلمه بود، اولین کلمه ای که در گروه اسمی کسره اضافه (-) بگیرد، هسته است.

در مرحله آخر اگر هیچ کدام از شرایط بالا را نداشتیم و با چند کلمه در یک گروه اسمی مواجه بودیم، آخرین کلمه را به عنوان هسته بر می‌گزینیم.

وابسته پیشین

به کلمه یا کلماتی که در گروه اسمی، قبل از هسته می‌آیند، **وابسته پیشین** می‌گویند.

در زبان فارسی وابسته پیشین نیز انواعی دارد که در ادامه هر کدام را به همراه توضیح خود، می‌گوییم.

صفت اشاره

همانطور که می‌دانید، به کلماتی که به چیزی اشاره و توجه کنند، **صفت اشاره** می‌گوییم.

کلماتی از قبیل «این، آن، همین، همان، چنین، چنان، اینگونه و...» صفت اشاره می‌باشند.

صفت مبهم

از نام **صفت مبهم** نیز می‌توان متوجه شد که این وابسته پیشین، به کلماتی اشاره دارد که ویژگی مبهم را به عبارت اضافه می‌کند.

کلماتی مانند «چند، بعضی، همه، فلان، هیچ، دیگر و...» جزو صفت مبهم هستند.

صفت پرسشی

با دیدن کلیدواژه "پرسشی" متوجه می‌شویم که **صفت پرسشی**، به کلماتی اشاره دارد که عبارت را سوالی می‌کند.

«کدام، چه، چند، چگونه، چطور، چقدر و...» مثال هایی از صفات پرسشی می‌باشد.

صفت تعجبی

صفت تعجبی کلماتی را در جزو خود قرار می‌دهد که تعجب را به عبارت اضافه کنند.

«چه، چقدر، عجب و...» مثال های واضحی از صفت تعجبی هستند.

صفت شمارش اصلی

وقتی کلماتی را بیاوریم که از اعداد برای معرفی تعداد استفاده کند، به آن صفت شمارشی می‌گوییم.

صفت شمارشی اصلی به اعداد اصلی یعنی «یک، دو، سه، چهار و...» می‌گویند.

صفت شمارش ترتیبی نوع اول

نوعی دیگر از صفت شمارشی، صفت شمارشی ترتیبی و از نوع اول می‌باشد.

«اولین، دومین، سومین، چهارمین و...» از صفت شمارشی ترتیبی نوع اول هستند.

صفت عالی

در صفت عالی، یک صفت را به «ترین» بودن می‌رسانیم. اگر متوجه نشدید، به فرمول تشکیل صفت عالی توجه کنید؛

صفت ساده + ترین: صفت عالی

شاخص

واژه‌هایی از قبیل «دکتر، مهندس، استاد، علامه...» شاخص هستند..

نکته: واژه‌هایی که برای شاخص مثال زدیم، در صورتی شاخص هستند که کسره (-) نگیرند، در صورت کسره گرفتن، هسته هستند.

نکته: اگر جمله به صورت پرسشی باشد، واژه‌های «چه، چقدر» صفت پرسشی هستند، ولی اگر جمله به صورت عاطفی با تعجبی باشد، صفت تعجبی نامیده خواهند شد.

نکته: اگر جمله به صورت پرسشی باشد، «چند» صفت پرسشی خواهد بود، ولی اگر جمله به صورت خبری باشد، صفت مبهم خواهد بود.

وابسته پسین

به واژه هایی که بعد از هسته می آیند، وابسته پسین می گویند.

باید بگوییم که وابسته پسین نیز انواع مختلف خود را دارد:

مضاف الیه

وقتی در گروه اسمی خود، ساختار «اسم+اسم» داشته باشیم اسم اولی هسته و اسم دومی، مضاف الیه نامیده می شود.

صفت بیانی ساده

وقتی داریم ویژگی های هسته را با صفت بیان می کنیم، به آن صفت بیانی می گویند.

حال نوعی از صفت بیانی، صفت بیانی ساده است؛

«کوچک، بزرگ، زیبا، سریع و...» نمونه هایی از صفت بیانی ساده هستند.

صفت فاعلی

صفت فاعلی، چند ساختار دارد؛

بن مضارع + الف (ا) مانند: شنوا، بینا، گویا و...

بن مضارع + ان مانند: گریان، خندان، رقصان و...

بن مضارع + ندهمانند: شنونده، گوینده، بیننده و...

در مقاله [اجزای تشکیل دهنده فعل](#) به طور جامع برایتان بَن ها را - از جمله بن مضارع - توضیح دادیم.

نوعی دیگر از صفت فاعلی، مُرَّکَّب مُرَّحَّم است؛

اسم + بن مضارع + نده (حذف می شود) مانند: « دست + گیر + نده (حذف) : دستگیر»

صفت مفعولی

ساختار صفت مفعولی به صورت «بن ماضی +ه» است.

مانند: شکست +ه: شکسته | «رفت +ه»: رفته»

صفت لیاقت

ساختار صفت لیاقت، عبارت است از: «مصدر +ی»

مانند: گفتن +ی: «گفتی»

صفت نسبی

این وابسته پسین نیز ساختار خود را دارد که عبارت است از: «اسم +ی نسبت»

مانند: آسمانی، زمینی، طلایی، شهری و...

صفت برتر یا تفضیلی

ساختار این مورد نیز به صورت «صفت ساده +تر» است.

مثل: زیباتر، گران تر، بزرگ تر و...

صفت شمارش ترتیبی نوع دوم

«اول، دوم، سوم، چهارم و...» الی آخر، صفت شمارشی ترتیبی نوع دوم هستند.

گروه فعلی

همانطور که بالاتر گفتیم در سطح فارسی متوسطه، سه نوع گروه داریم.

- گروه اسمی
- گروه فعلی
- گروه قیدی

گروه اسمی را که هم مقاله کاملی برایش نوشته ایم و هم در جزوه فارسی نهم آموزش داده ایم؛ جزوه فارسی نهم را هم در ادامه توضیح می دهیم.

نکته مهم: لیست زیر، فهرست کامل انواع گروه در ادبیات فارسی است.

- گروه اسمی
- گروه فعلی
- گروه قیدی
- گروه حرف اضافه ای
- گروه صفتی

شاید نام «گروه حرف اضافه ای» و «گروه صفتی» برایتان تازه باشد اما نگران نباشید! فعلا به دانستن این گروه ها نیازی ندارید.

در مورد گروه حرف اضافه ای، مقاله [آموزش حرف اضافه و متمم](#) را بخوانید، فعلا برایتان کافی است و کفایت می کند.

و در مورد گروه صفتی نیز [صفت ها در انواع کلمه](#) را بخوانید.

اجزای فعل

فعل در زبان فارسی، از دو بخش زیر تشکیل می شود:

- بُن
- شناسه

بن فعل

بن در فعل جزئی جدایی ناپذیر است که مفهوم اصلی فعل را می رساند.

به طور کلی دو نوع بن داریم:

- بن ماضی
- بن مضارع

شناسه فعل

شناسه فعل، جزء تغییر پذیر فعل است. ما با شناسه فعل، شخص و شمار را می‌رسانیم. شناسه به فعل می‌چسبد.

شناسه های ماضی:

مفرد	جمع
مَ	یم
ی	ید
-	ند

شناسه های مضارع

مفرد	جمع
مَ	یم
ی	ید
د	ند

انواع گروه فعلی

فعل از لحاظ زمان سه دسته است:

- فعل ماضی
- فعل مضارع
- فعل مستقبل

انواع فعل ماضی (انواع گروه فعلی ماضی)

هفت نوع گروه فعلی ماضی داریم:

- ماضی ساده
- ماضی استمراری
- ماضی نقلی
- ماضی التزامی
- ماضی بعید
- ماضی مستمر
- ماضی بعید (أَبْعَد)

ماضی ساده

ساده ترین نوع فعل ماضی، ماضی ساده است.

نحوه ساخت (ساختار) فعل ماضی ساده به صورت زیر است:

بن ماضی + شناسه های ماضی

ماضی استمراری

اگر در گذشته یک کار را با استمرار و تکرار انجام می دادیم، آن را با فعل ماضی استمراری بیان می کنیم.

نکته: زیاد خود را درگیر استمراری بودن این فعل نکنید! این فقط یک توضیح است و فقط این ویژگی را به یاد داشته باشید برای پاسخ به سوالات امتحانی اما ما در گفتار، گاهی این قاعده را که یک کار را به صورت استمرار انجام داده باشیم و با این فعل بیان کنیم، رعایت نمی کنیم.

ساختار فعل ماضی استمراری به صورت زیر است:

می + بن ماضی + شناسه های ماضی

ماضی نقلی

این فعل خیلی امروزه کاربرد ندارد اما در اشعار قدیمی بسیار تکرار شده است.

ساختار فعل ماضی نقلی به صورت زیر است:

صفت مفعولی (بن ماضی +ه) + شناسه های ماضی نقلی

شناسه های ماضی نقلی به صورت زیر است:

اول شخص مفرد	أم	اول شخص جمع	ایم
دوم شخص مفرد	ای	دوم شخص جمع	اید
سوم شخص مفرد	است	سوم شخص جمع	آند

صفت مفعولی چیست؟

ساختار صفت مفعولی به صورت «بن ماضی +ه» است

ماضی التزامی

ماضی التزامی نیز یک فعل جزو انواع گروه فعلی ماضی است که ساختار زیر را دارد.

صفت مفعولی (بن ماضی +ه) (+ باش + شناسه های مضارع

ماضی بعید

نحوه ساخت فعل ماضی بعید به گونه زیر است:

صفت مفعولی (بن ماضی +ه) (+ بود + شناسه های ماضی

ماضی مستمر

ساختار این فعل نیز به صورت زیر می باشد:

داشت + شناسه های ماضی + می + بن ماضی + شناسه های ماضی

ماضی بعید نقلی (أبَعَد)

آخرین نوع از انواع گروه فعلی ماضی، **فعل ماضی بعید** یا (أَبْعَد) است که بعضی از اساتید این فعل را **ماضی بعید نقلی** نیز می نامند که دارای ساختار زیر می باشد:

صفت مفعولی (بن ماضی ه+ ه+) بود ه+ شناسه های ماضی نقلی

نکته: البته امروزه خیلی کم از این فعل استفاده می شود و در اشعار قدیمی میتوان این فعل را یافت.

انواع فعل مضارع (انواع گروه فعلی مضارع)

گروه فعلی مضارع سه نوع دارد:

- مضارع اخباری
- مضارع التزامی
- مضارع مستمر
- نکته: شناسه های فعل مضارع را نیز پیشتر در جدولی کامل آوردیم.

مضارع اخباری

ساختار **فعل مضارع اخباری** به صورت زیر است:

می + بن مضارع + شناسه های مضارع

مضارع التزامی

ساختار **فعل مضارع التزامی** به این صورت است:

ب + بن مضارع + شناسه های مضارع

مضارع مستمر

فعل پر کاربرد مضارع مستمر، دارای ساختار زیر است:

دار + شناسه های مضارع + می + بن مضارع + شناسه های مضارع

انواع فعل مستقبل (انواع گروه فعلی آینده)

مستقبل کلمه ای عربی است که به معنای آینده می باشد و چون بسیار پر کاربرد است، ما در انواع گروه فعلی اکثرا از واژه مستقبل به جای آینده استفاده می کنیم.

یک نوع فعل آینده یا همان مستقبل داریم:

- فعل مستقبل (آینده)

فعل آینده

ساختار این فعل بسیار ساده است:

خواه + شناسه های مضارع + بن ماضی

حتما برای درک کامل این موضوع به مقاله [گروه فعلی](#) مراجعه کنید.

قید و انواع آن

قید چیست؟

در پاسخ به این سوال که «قید چیست؟» باید بگوییم که:

وقتی یک کلمه را به جمله اضافه کنیم که آن کلمه، بیان کننده یک ویژگی از فعل جمله باشد و با حذف آن کلمه، ماهیت جمله تغییر نکند، به آن کلمه قید می گویند.

انواع قید های پر کاربرد:

- قید زمان
- قید مکان
- قید کمیت
- قید کیفیت
- قید حالت
- قید پرسش
- قید تکرار

اما انواع قید بسیار فراتر و بیشتر از موارد بالاست ولی معمولا کاربرد خیلی کمی دارند و فعلا به دردتان نمی خورد!

قید زمان

وقتی بواسطه کلمه ای، یک ویژگی که به زمان ربط داشته باشد را به فعل نسبت دهیم، به آن کلمه قید زمان می گویند. درواقع قید زمان، قیدی است که ویژگی زمان را به فعل نسبت می دهد.

کلماتی مانند: «فردا، امشب، بزودی، اخیرا و...» قید زمان هستند.

قید مکان

وقتی قید موجود در جمله، یک ویژگی که مربوط به مکان و موقعیت است را به فعل نسبت دهد، آن قید، قید مکان است.

کلماتی مانند: «اینجا، آنجا، پایین، بالا و...» قید مکان هستند.

قید کمیت

قید کمیت (قید مقدار)، مقدار و اندازه (و درکل یک ویژگی کمیتی) را به فعل نسبت می دهد.

کلماتی مانند: «بسیاری، کمی، مقداری، زیاد و...» قید کمیت هستند.

قید کیفیت

یکی دیگر از انواع قید، **قید کیفیت** است. این نوع از قید چگونگی فعل را می‌رساند و به همین سبب به آن «قید چگونگی» نیز می‌گویند.

کلماتی مانند: «سریع، سفت، نرم و...» قید کیفیت هستند.

برای تشخیص قید کیفیت از انواع قید های مختلف که بالاتر گفتیم و پایینتر نیز خواهیم گفت، کافایت کلمه «چگونه» را از فعل پرسیم و بسنجیم که جواب همان معنی کلمه قید را می‌دهد یا نه.

قید حالت

این نوع از قید، یک حالت را (علاوه بر فعل) به مفعول و نهاد نسبت می‌دهد.

کلماتی مانند: «خوشحال، گریان، شجاعانه و...» قید حالت هستند.

قید پرسش

کلماتی وجود دارند که به پرسش سازی کمک می‌کنند، درواقع این کلمات، یک حالت خاص را از **جمله پرسشی** می‌پرسند و با حذف این کلمات باز هم جمله، پرسشی باقی می‌ماند و ماهیت کلی جمله تغییر نمی‌کند که به این نوع از کلمات، **قید پرسش** می‌گویند.

کلماتی مانند: «آیا، هیچ، کی و...» از انواع قید پرسش هستند.

قید تکرار

به نوعی از قید که برای تکرار و توصیه بیشتر استفاده می‌شود، **قید تکرار** می‌گویند.

کلماتی مانند: «دوباره، همچنین، اکیداً و...» قید تکرار هستند.

به طور کامل مبحث انواع قید را در مقاله **قید و انواع آن** آورده ایم.

آموزش انواع اضافه

انواع اضافه در زبان فارسی عبارتند از:

- اضافه تشبیهی
- اضافه استعاری
- اضافه اقتراانی
- اضافه ملکی
- اضافه اختصاصی
- اضافه بیانی

اضافه تشبیهی

در ترکیب اضافی، هرگاه مضاف الیه به مضاف تشبیه شود، به آن **اضافه تشبیهی** می‌گویند.

روش تشخیص اضافه تشبیهی

برای تشخیص اضافه تشبیهی، کفایست به مضاف و مضاف الیه توجه کنیم، اگر مضاف الیه به مضاف تشبیه شده بود، آن ترکیب، ترکیب اضافی تشبیهی است.

اضافه استعاری

وقتی بین مضاف و مضاف الیه، یک ویژگی مشترک وجود داشته باشد، به آن **اضافه استعاری** می‌گویند.

روش تشخیص اضافه استعاری

برای تشخیص اضافه استعاری، کفایست **کلمه اول** یعنی همان مضاف را حذف کنیم؛ اگر با حذف مضاف، در مفهوم جمله تغییری ایجاد نشد، آن ترکیب از نوع اضافه استعاری است.

اضافه اقتراانی

هرگاه در کلمه دوم ویژگی ای وجود داشته باشد که همان ویژگی در کلمه اول وجود داشته باشد، به آن **اضافه اقترانی** می گویند.

نحوه تشخیص اضافه اقترانی

اگر در ترکیب اضافی، کلمه دوم یعنی همان مضاف الیه را حذف کردیم و تغییری در مفهوم جمله ایجاد نشد، آن ترکیب از نوع اضافی اقترانی است.

یک روش دیگر برای تشخیص اضافه اقترانی، این است که بین مضاف و مضاف الیه، کلمات «برای»، «به جهت» و «به خاطر» را بیاوریم و اگر ترکیب معنی داد، آن ترکیب از نوع اضافه اقترانی است.

اضافه ملکی

هرگاه مضاف یا مضاف الیه، صاحب همدیگر بودند (در اکثر موارد مضاف الیه، مالک مضاف است)، به این نوع از اضافه **اضافه ملکی** می گویند.

نحوه تشخیص اضافه ملکی

معمولا تشخیص این نوع از اضافه بسیار راحت است؛ به این گونه که شما رابطه بین مضاف و مضاف الیه را بررسی می کنید و اگر رابطه «ملک و مالک» برقرار بود، آن اضافه ملکی است.

اضافه اختصاصی

هرگاه مضاف، مخصوص مضاف الیه بود، به این اضافه، **اضافه اختصاصی** یا اضافه تخصیصی می گویند.

نحوه تشخیص اضافه اختصاصی

برای تشخیص اضافه اختصاصی، اگر مضاف، یک خصوصیت، موقعیت، عضو، ویژگی و... برای مضاف الیه بود، آن اضافه، اضافه اختصاصی است.

نکته: احتمالا این سوال برایتان پیش آمده که فرق بین اضافه اختصاصی و اضافه ملکی چیست؟ برای پاسخ به این سوال باید بگوییم که در اضافه ملکی، مضاف الیه که همان صاحب مضاف بود، انسان است و توانایی تصرف آن چیز را دارد اما در اضافه تخصیصی، معمولا منظورمان یک جایگاه یا عضو است که بحث تصرف بین مضاف و مضاف الیه مطرح نیست.

نکته: بعضی از دبیران گرامی اضافه ملکی را بیان نمی کنند و همان اضافه اختصاصی را برای هر دو مورد بیان می کنند و به همین علت معمولا در آزمون ها فهمیدن این که یک ترکیب اختصاصی است یا ملکی، مطرح نیست.

اضافه بیانی

هرگاه مضاف الیه، نوع یا جنس مضاف را توصیف کند و بگوید، به آن **اضافه بیانی** می گوئیم.

نحوه تشخیص اضافه بیانی

احتمالا نحوه تشخیص این نوع اضافه، برایتان آسان باشد مخصوصا وقتی به مثال های این اضافه توجه کنید، قلیق کار دستتان می آید.

مثال برای اضافه بیانی

دستکش چرمی

برای دریافت توضیح جامع تری در مورد انواع اضافه، مقاله [اضافه و انواع آن](#) در فارسی را بخوانید.

ساختمان واژه

از لحاظ ساختار، کلمات را می توان به چهار دسته تقسیم کرد:

- ساده
- وندی (مشتق)
- مرکب
- وندی مرکب

واژه های ساده

زمانی که فقط یک جزء معنادار را در کلمه ببینیم، آن واژه از نوع ساده است.

واژه های وندی (مُشتق)

زمانی که ساختار «یک جزء معنا دار + یک یا چند جزء معنا ساز» را در کلمه داشته باشیم، آن کلمه از نوع وَندی یا همان مُشتق است.

واژه های مُرکب

زمانی که ساختار «دو یا چند جزء معنا دار» را در ساختمان واژه مان داشته باشیم، آن واژه از نوع مُرکب است.

واژه های وندی مرکب

هنگامی که ساختار «دو یا چند جزء معنادار + یک یا چند جزء معنا ساز» را در واژه خود داشته باشیم، آن واژه وندی مرکب است.

چند نکته مهم:

- در ساختمان واژه، علامت های جمع، تر، ترین و ی نکره، جزء وند ها نیستند و به حساب نمی آیند.
- ی مصدری، جزء معنا ساز هستند.

حتما برای درک بهتر و با مثال موضوع ساختمان واژه، مقاله [ساختمان واژه](#) را بخوانید.

این بود از جزوه فارسی نهم امیدواریم که برایتان مفید بوده باشد.